

Prima instanță: Judecătoria Drochia (sediul Rîșcani), (jud. I. Rabei)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, A. Rotaru)

Î N C H E I E R E

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de OCN "OK Credit" SRL,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN "OK Credit"
SRL împotriva lui Evgheni Craievschi, Natalia Craievscaia și Roman Lodoșanu cu
privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
admisă cererea de apel depusă de Evgheni Craievschi, casată integral hotărârea din
20 noiembrie 2019 Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) și emisă o nouă hotărâre de
admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 09 august 2019, OCN "OK Credit" SRL a formulat o cerere de chemare în
judecată către Natalia Craievscaia, Evgheni Craievschi și Roman Lodoșanu prin care
a solicitat încasarea în mod solidar a împrumutului în mărime de 9843,40 de lei,
dobânzii în mărime de 8198,58 de lei, penalității în mărime de 12 000 de lei, și a
cheltuielilor de judecată în mărime de 901,26 de lei.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 28 iunie 2018, reclamanta a încheiat cu
Craievschi Evgheni contractul de împrumut cu dobândă pentru consumatori nr.
1802004874. În baza acestui contract pârâtul a primit un împrumut sub forma de
mijloace bănești în valoare de 15000 lei. Conform p.3.1 a contractului, împrumutul
s-a acordat pe o perioadă de 357 zile cu scadența finală conform graficului de
rambursare la 20 iunie 2019.

În baza p.3.3.1 al contractului pentru utilizarea împrumutului, împrumutatul se
obligă să achite împrumutătorului o dobânda zilnică cu rată fixă, stabilită inițial în

mărime de 0,35% zilnic. Totodată conform prevederilor p.3.3.6 a contractului, în cazul reținerii achitării în termenul stabilit a sumei împrumutului și a dobânzilor aferente, debitorii vor achita o penalitate în mărime de 3% din suma restantă, pentru fiecare zi de întârziere.

La fel, în baza p.3.5.5 a contractului au mai fost semnate contractele de fidejusiune nr. 1802004974 FI din 28 iunie 2018 cu fidejusalul Craievscaia Natalia și nr. 1802004974F2 din 28 iunie 2018 cu fidejusalul Lodoșanu Roman, prin care fidejusalii și-au asumat răspunderea pentru obligațiile contractuale în baza contractului de împrumut cu dobândă pentru consumatori nr. 1802004974 din 28 iunie 2018.

Pârâții au înregistrat în repetate rânduri datorii la tranșele de împrumut și dobânda aferentă, astfel acumulând o restanță totală în suma de 30041,98 de lei, formată din împrumutul restant - 9843,40 de lei, dobândă restantă - 8198,58 de lei și penalității - 12000 de lei.

Despre acest fapt Craievschi Evgheni și fidejusalii Craievscaia Natalia și Lodoșanu Roman au fost înștiințați prin telefon și în scris - prin scrisori de avertizare, însă fără rezultat. La fel, au fost atenționați că în cazul nerespectării graficului de achitare vor fi acționați în instanța de judecată competentă să soluționeze litigiul dat.

Pârâții nu au respectat graficul de achitare, mai mult ca atât în ultimul timp nu răspund la apelurile telefonice și nu manifestă careva dorință de soluționare a cazului pe cale extrajudiciară. În scopul soluționării extrajudiciare a litigiului, au preîntâmpinat pârâții despre existența și mărimea datoriilor, despre obligația de a restitui suma împrumutului și de a plăti dobânzile aferente și penalitățile.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2019 a Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) acțiunea înaintată a fost admisă integral.

Pentru a admite acțiunea prima instanță a reținut că, pârâții nu și-au executat obligațiile contractuale și au acumulat o datorie în baza contractului semnat cu organizația de creditare nebanară, iar ca urmare sunt obligați să o achite.

Prin decizia din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admisă cererea de apel depusă de Evgheni Craievschi, casată integral hotărârea din 20 noiembrie 2019 Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii.

A fost încasat în beneficiul OCN „OK Credit” SRL, în mod solidar, de la Evgheni Craievschi, Natalia Craievscaia și Roman Lodoșanu datoria în sumă de 3638, 96 de lei bani și cheltuieli de judecată în sumă de 270 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost încasat de la OCN „OK Credit” SRL în beneficiul lui Evgheni Craievschi cheltuieli de judecată în sumă de 3235 de lei.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut cu privire la pretenția de încasare a datoriei că, având în vedere că Evgheni Craievschi a înregistrat restanțe la

restituirea împrumutului, faptul dat, acordă dreptul OCN „OK Credit” SRL” de a solicita încasarea împrumutului în mod solidar de la Evgheni Craievschi și fidejursorii Natalia Craievscaia și Roman Lodoșanu, or, Evgheni Craievschi la scadență nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate.

În ce privește pretenția de încasare a dobânzii de întârziere, în opinia instanței de apel, sub pretextul libertății contractuale și al obligativității contractului, OCN „OK Credit” SRL a impus clauza abuzivă cu privire la dobânda aferentă la încheierea contractului de împrumut într-un quantum excesiv comparativ cu suma împrumutului și consecințele neexecutării obligațiilor contractuale. Dobânda contractuală poate fi solicitată de împrumutător în cazul contractelor de împrumut, însă aceasta trebuie să fie rezonabilă cu rata BNM, în caz contrar înțelegerea asupra dobânzii este nulă.

Potrivit prevederilor contractului de împrumut din 28 iunie 2018, pentru utilizarea împrumutului, împrumutatul urma să achite o dobândă contractuală în sumă de 0,35% pentru fiecare zi de utilizare a împrumutului, astfel, dobânda anuală efectivă a împrumutului este egală pe o perioadă de un an și constă în 197,35%, ceea ce este exagerat de mare, iar ca urmare clauza cu privire la achitarea dobânzii contractuale în sumă de 0,35% zilnic este lovită de nulitate absolută.

Totuși, reținând cele invocate de Evgheni Craievschi în raport cu prevederile legale aplicabile speței, instanța de apel a acceptat faptul că, o dobândă anuală rezonabilă este de 15% anual. Din calculele anexate la materialele cauzei reiese că, Evgheni Craievschi a achitat suma de 7 354,04 lei cu titlu de dobândă aferentă contractului de împrumut, și respectiv în cazul în care dobânda a fost calculată în limita admisibilă anuală, instanța de apel a considerat că Evgheni Craievschi și-a executat obligațiile referitoare la achitarea dobânzii contractuale.

Cu privire la încasarea penalității în mărime de 12 000 de lei, instanța de apel a reținut că, contractul de împrumut din 28 iunie 2018 a fost încheiat în baza unor forme standard care au fost pre-formulate de către OCN „Ok Credit” SRL anticipat. Din acest considerent, Evgheni Craievschi a negociat numai valoarea și obiectul actului juridic, însă nu și condițiile acestuia, având unica posibilitate de a accepta sau de a se abține de la semnarea acestuia.

În această ordine de idei, clauza cu privire la încasarea penalității în mărime de 3% pentru fiecare zi de întârziere este disproporționat de mare în raport cu suma împrumutului, fiind cert caracterul abuziv al acesteia, ceea ce duce la nulitatea clauzei.

Instanța de apel a precizat în hotărârea sa că, în cazul în care s-a constatat cu certitudine faptul că Evgheni Craievschi și-a executat obligațiile referitoare la achitarea dobânzii contractuale, achitând dobânda în mărime de 7 354,04 lei, pe când dobânda contractuală rațională constituia suma de 2 200 de lei, suma de 5 154,04 lei achitată supra, urmează a fi inclusă în contul stingerii datoriei la împrumut.

La fel, suma de 1050 lei ce constituie un comision în mărime de 7% din mărimea împrumutului urmează a fi luată în considerație în contul stingerii la împrumutul de bază, or, acordarea sumei împrumutului sau organizarea mecanismului de acreditare este indispensabilă activității OCN "OK Credit" SRL, deoarece aceasta este proprie esenței activității societății reclamante, iar aplicarea unui comision pentru însuși organizarea mecanismului de creditare, este în defavoarea consumatorului, creând din start un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiilor părților care decurg din contract.

În fine, prin prisma celor invocate, având în vedere că Evgheni Craievschi a înregistrat restanțe la restituirea corpului împrumutului, instanța de apel a constatat existența datoriei de bază în mărime de 3638,96 lei, care urmează a fi încasată în mod solidar de la Evgheni Craievschi, Natalia Craievscaia și Roman Lodoșanu în beneficiul OCN "OK Credit" SRL.

Cu referire la cerința lui Evgheni Craievschi de încasarea a cheltuielilor de judecată, reținând faptul că el a achitat taxa de stat la depunerea apelului, a suportat cheltuieli pentru asistență juridică în apel, iar apelul lui urmează a fi admis, instanța de apel a tras concluzia de a o admite.

La 22 februarie 2021 (prin oficiul poștal), OCN "OK Credit" SRL a contestat cu recurs decizia din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel la emiterea deciziei a interpretat în mod eronat legea.

La 24 mai 2021, Evgheni Craievschi, reprezentat de avocatul Secrieru Olga, a depus o referință la recursul declarat de OCN "OK Credit" SRL, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 10 noiembrie 2020, expediată părților și recepționată la 29 decembrie 2020, iar recursul a fost declarat la 22 februarie 2021. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către OCN "OK Credit" SRL, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de OCN "OK Credit" SRL, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind

admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către OCN ”OK Credit” SRL.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către OCN ”OK Credit” SRL.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru